

Νευροθεολογία και αυθυποβολή

[Επιστήμες](#) / [Επιστήμη & Θρησκεία](#) / [Θεολογία](#)

[Μανώλης Καρακώστας](#), MSc Διοίκησης Επιχειρήσεων, Επαγγελματίας Υγείας - Ερευνητής

Ολοκληρώσαμε λοιπόν την παράθεση μερικών θαυμάτων που έχουν λάβει χώρα στην Ορθοδοξία. Περνάμε να δούμε τώρα την άποψη της νευροθεολογίας πάνω σε αυτά. Η νευροθεολογία όπως αναφέραμε και στην αρχή «είναι η μελέτη της νευροφυσιολογίας της θρησκείας και της πνευματικότητας», [33] και επιχειρεί να εξετάσει τι συμβαίνει στον ανθρώπινο εγκέφαλο κατά την διάρκεια μιας πνευματικής εμπειρίας, αλλά ακόμα και τι προκαλεί την εμπειρία αυτή. Αποφαινεται πως όλες αυτές πηγάζουν από τον ανθρώπινο εγκέφαλο, όλα τα συμβάντα αυτά βρίσκονται μέσα σε αυτόν και είναι απόρροια της λειτουργίας των νευρώνων. Χαρακτηριστικό στοιχείο των ερευνών αυτών είναι ότι όλοι οι συμμετέχοντες ήταν προδιατεθειμένοι για μια τέτοια εμπειρία.

Οι νευροθεολόγοι, αλλά και άνθρωποι που δεν έχουν ιδιαίτερη σχέση με την θρησκεία, ισχυρίζονται πως όλες οι πνευματικές εμπειρίες προκύπτουν από την υποβολή ή αυθυποβολή, το placebo effect, ακόμα και από παραισθήσεις. «Υποβολή είναι η σκέψη, η ιδέα, η εντύπωση ή κατάσταση που υποδόρια, ασυναίσθητα και αποτελεσματικά επιβάλλεται στον άνθρωπο από μια εξωτερική ή εσωτερική πηγή», η οποία μπορεί να δρα συνειδητά ή ασυνείδητα. «Αυθυποβολή» πάλι «είναι η διαδικασία κατά την οποία το άτομο επηρεάζει συνειδητά τον εαυτό του με σκέψεις που το ίδιο επιλέγει ως προς κάποιον τομέα ή κάποια περίσταση». [34] Για να επιτευχθεί λοιπόν η αυθυποβολή υπάρχουν ορισμένες μέθοδοι που φέρνουν το κατάλληλο αποτέλεσμα, όπως η αρχή της επανάληψης, η γεωμετρική αύξηση της επενέργειας των αυθυποβολών, η μεταβολή των κυρίαρχων σκέψεων, η δύναμη των καταφάσεων, δηλαδή ο επαναπρογραμματισμός και η αύξηση του ψυχικού δυναμικού. Μεταξύ υποβολής και αυθυποβολής οι διαφορές είναι πολύ μικρές, «η πρώτη γίνεται από έξω, ή από άλλους, ενώ η αυθυποβολή είναι η υποβολή που κάνουμε εμείς οι ίδιοι στον εαυτό μας. Μια υποβολή για να γίνει αυθυποβολή, πρέπει πρώτα να έχει τη συναισθηματική μας «έγκριση»». [35]

Από την άλλη placebo effect «ονομάζεται το φαινόμενο κατά το οποίο ένας ασθενής παρουσιάζει βελτίωση, ενώ λαμβάνει ένα εικονικό φάρμακο, δηλαδή μια ουσία χωρίς πραγματική δράση για το πρόβλημα που αντιμετωπίζει». [36] Η αποτελεσματικότητα του placebo γίνεται δεκτή σήμερα, αφού έχουν γίνει πολλές έρευνες που την πιστοποιούν, σε σημείο μάλιστα που πριν παραχθεί ένα φάρμακο

να συγκρίνεται με το placebo. Με βάση τα πειράματα που έχουν πραγματοποιηθεί, το placebo έχει υψηλά αποτελέσματα της τάξης του 30-60%, αν και πλέον είναι γνωστό, ότι όλοι οι άνθρωποι μπορούν να αντιδράσουν θετικά σε αυτό, αρκεί να βρεθούν στις κατάλληλες συνθήκες. Εν πολλοίς, το placebo βασίζεται στην αυθυποβολή και η αποτελεσματικότητά του έγκειται στις ενδορφίνες που εκβάλλει ο οργανισμός, οι οποίες έχουν παρόμοια μορφή με την μορφίνη και άλλα οπιούχα παυσίπονα και λειτουργούν ως φυσικά παυσίπονα του ίδιου του εγκεφάλου, όταν εν γνώσει του ο άνθρωπος είναι έτοιμος να δεχθεί μια θεραπεία. Σε σχετικό πείραμα είχαν υπάρξει ασθενείς που έλαβαν το φάρμακο γνωρίζοντας ότι ήταν placebo, παρ' όλα αυτά όμως πάλι υπήρξε αποτέλεσμα. Αυτό ίσως να οφείλεται στην σκέψη, ότι κάποιος άλλος φροντίζει γι' αυτούς τους ανθρώπους, επομένως ο οργανισμός να αντιδρά με τον ίδιο τρόπο. [37], [38], [39]

Με τους παραπάνω τρόπους εξηγείται το θαύμα και η πνευματική εμπειρία για την νευροθεολογία. Δηλαδή, διάφοροι νευρώνες του εγκεφάλου προκαλούν την πνευματική εμπειρία, η αυθυποβολή φέρνει το θαύμα, και όλα αυτά βασίζονται σε έρευνες που έχουν γίνει, όπως είπαμε και στην αρχή του κειμένου, σε διάφορες θρησκευτικές ομάδες, όπως βουδιστές, προτεστάντες, ισλαμιστές, ινδουιστές, με τους τελευταίους να χρησιμοποιούν κατ' εξοχήν τις μεθόδους αυτές. Σαφώς, με τις ίδιες μεθόδους οι άνθρωποι αυτοί θα επεξηγούσαν και τις πνευματικές εμπειρίες στην Ορθοδοξία, όμως ας εξετάσουμε αν κάτι τέτοιο είναι εφικτό.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

33. Νευροθεολογία: Η νευροφυσιολογία της πνευματικότητας,
http://thesecretrealtruth.blogspot.com/2011/11/t_18.html

34. Αυθυποβολή - ένα πανίσχυρο εργαλείο,
<http://www.bodyinbalance.gr/blog/aythyponoli-ena-panishyro-ergaleio>

35. Η δύναμη της θέλησης και οι τεχνικές της αυθυποβολής,
<https://www.nea-acropoli-athens.gr/arthra/psixologia/454-h-dynamh-ths-thelhshs-kai-oi-texnikes-ths-authyponolis>

36. Αυθυποβολή. Η ανάγκη να πιστεύουμε σε θαύματα,
<https://kostaskogiopoulos.wordpress.com>

37. Φαινόμενο Placebo: Είναι η πίστη το πιο ισχυρό φάρμακο;
<https://www.iatronet.gr/ygeia/psychiki-ygeia/article/15929/fainomeno-placebo-einai-i-pisti-to-pio-isxyro-farmako.html>

38. Φαινόμενο Placebo: έρευνες, επιδράσεις και αίτια,
<https://www.maxmag.gr/psychologia/fainomeno-placebo-ereynes-epidraseis-kai-aitia/>

**39. Placebo: Το φαινόμενο των αυτοεκληρούμεων προσδοκιών,
<https://www.healthyliving.gr>**

<http://bit.ly/2NiD4ub>